

ความสัมพันธ์ระหว่าง บัญญัติทางคานจิกใจของชุนวูกับโรคเบาหวาน
กับอายุ และระยะเวลาที่เป็นโรคเบาหวาน

นางบุศรา กาญจนมิตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-561-249-9

007294

111056139

THE CORRELATION BETWEEN PSYCHOLOGICAL PROBLEMS OF DIABETIC PATIENTS
WITH PATIENTS' AGE AND THE DURATION OF THE DISEASE

Mrs. Busara Kanchanabutr

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the degree of Master of Education

Department of Nursing Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาทางด้านจิตใจของผู้ป่วยโรคเบาหวาน
กับ อายุ และ ระยะเวลาที่เป็นโรคเบาหวาน

โดย นางบุศรา กาญจนพิศ

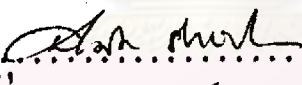
ภาควิชา พยาบาลศึกษา

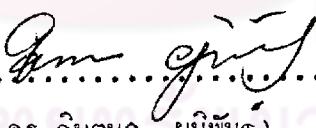
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.จินตนา บุญพันธ์ุ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประภัสร์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้อำนวยการสายการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จินตนา บุญพันธ์ุ)

.....กรรมการ
(ผู้อำนวยการสายการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาทางด้านจิตใจของผู้ป่วยโรคเบาหวานกับอายุ และระยะเวลาที่เป็นโรคเบาหวาน

ชื่อนิสิต นางบุศรา กาญจนบัตร

อาจารย์ที่ปรึกษา คร.จินตนา บุญพันธ์ุ

ภาควิชา พยาบาลศึกษา สาขาการบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2524

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อค้นหาปัญหาทางด้านจิตใจของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เพศหญิงและเพศชาย และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาทางด้านจิตใจ กับ อายุ และระยะเวลาที่เป็นโรคของผู้ป่วยโรคเบาหวาน จากโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพฯ สมมุติฐานในการวิจัยมีดังนี้คือ

1. ผู้ป่วยโรคเบาหวาน เป็นผู้ที่มปัญหาทางด้านจิตใจมาก
2. ผู้ป่วยโรคเบาหวาน เพศหญิงมปัญหาทางด้านจิตใจมากกว่าผู้ป่วยชาย
3. อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาทางด้านจิตใจของผู้ป่วยโรคเบาหวาน
4. ระยะเวลาที่เป็นโรคเบาหวานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาทางด้าน

จิตใจ

กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ได้รับการตรวจรักษาในคลินิกโรคเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์สภากาชาดไทย โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลรามารับดี โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลวชิระ และโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช คัดเลือกตัวอย่างประชากรโดยวิธีเก็บตัวอย่างแบบจงใจ (Purposive Sampling) จำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีแนวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

นำไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ โดยใช้สูตร
คูเคอร์ริชาร์คสัน 20 ไทค่าความเที่ยง 0.96 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ
ค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมทดสอบค่าที (t - test) และ
หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สัน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สิ่งที่เป็นปัญหาทางด้านจิตใจของผู้ป่วยโรคเบาหวานมากที่สุดคือความ
รู้สึกคับข้องใจต่อการตรวจน้ำตาลในปัสสาวะด้วยตนเองที่บ้าน และความรู้สึก
หมกหมองที่จะมีโอกาสประสบความสำเร็จในการ เวียนหรือการทำงานเหมือนคนปกติ
2. ความรู้สึกที่แสดงถึงปัญหาทางด้านจิตใจที่พบมากในผู้ป่วยโรคเบาหวาน
คือ ความรู้สึกวิตกกังวล กลัว และคับข้องใจที่มีต่อข้อจำกัดในการปฏิบัติตัว เพื่อ
ควบคุมโรค การเกิดภาวะแทรกซ้อน และ การปรับตัวในการดำรงชีวิตประจำวัน
3. ผู้ป่วยโรคเบาหวานมีปัญหาทางด้านจิตใจอยู่ในระดับปานกลาง จึง
ปฏิเสธสมมุติฐานข้อที่ 1
4. ผู้ป่วยโรคเบาหวานเพศหญิงมีปัญหาทางด้านจิตใจมากกว่าผู้ป่วยชาย
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงสนองสมมุติฐานข้อที่ 2
5. อายุไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาทางด้านจิตใจของผู้ป่วยเบาหวาน จึง
ปฏิเสธสมมุติฐานข้อที่ 3
6. ระยะเวลาที่เป็นโรคเบาหวานไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาทางด้านจิตใจ
ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน จึงปฏิเสธสมมุติฐานข้อที่ 4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title : The Correlation Between Psychological Problems
of Diabetic Patients with Patients' Age and the
Duration of the Disease.

Name : Mrs. Busara Kanchanabutr

Advisor : Jintana Yunibhand, Ph.D.

Department : Nursing Education

Academic Year : 1981

ABSTRACT

The purpose of this thesis were to investigate the psychological problems of diabetic patients and the correlation between those problems with patient's age and the duration of the disease. It was hypothesized that :

1. The diabetic patients' psychological problems measured by the questionnaire would be at the high level.
2. There would be a significant difference between the level of psychological problems of the female patients and those of the male patients. Also, the former would be higher than the latter one.
3. There would be a significant relationship between the level of patients' psychological problems and the patients' age.
4. There would be a significant relationship between the level of patients' psychological problems and the duration of

the disease.

To accomplish the purpose of this study, 160 diabetic patients who were attending diabetic clinics at seven government hospitals in Bangkok Metropolis, were selected as the research samples. The instrument used in this study, was the interviewing questionnaire which was developed by the researcher, and was tested for content validity. It's reliability, calculated by Kuder Richardson 20, was 0.96. Percentage, arithmetic mean, standard deviation, t-test and Pearson Product Moment Correlation were statistical procedures used to analyze the gathered data.

On the basis of data analysis, the following results were found :

1. The most significant psychological problems of the diabetic patients were frustration regarding self - test for the level of urine sugar at home, and the discouragement concerning their future opportunity to success in educational and working careers as compared to a healthy person.
2. The types of feeling which indicated the psychological problems of diabetic patients included anxiety, fear and frustration concerning the restriction of daily living activities in order to maintaining the sugar level, and preventing the complications.
3. The mean score of psychological problems of diabetic patients was at the middle level, when compared with the

criterion set for this study.

4. There was significant difference at the .01 level between the means scores of psychological problems of female patients and those of male patients. Thus, the second hypothesis was supported. That is, the level of psychological problems of the female diabetic patients was higher than those of the male patients.

5. No significant relationship between the level of the patients psychological problems and their age was found. Therefore, the third hypothesis was not substantiated.

6. There was no significant relationship between the level of patients' psychological problems and the duration of the disease. Thus, the fourth hypothesis was not supported.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของอาจารย์คร.จินตนา บุญพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้ข้อคิดและ คำปรึกษา แนะนำ ตรวจแก้ไข ขอบกพรองต่างๆ ตลอดจนเอาใจใส่ให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด และผู้ช่วยศาสตราจารย์คร.วรรณมา ปุณณโชติ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำทางด้านสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง เป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งสองมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือในการ รวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการ โรงพยาบาล เจาหน้าที่พยาบาล ตลอดจนผู้ช่วยโรคเบาหวาน จากโรงพยาบาล พระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์สภากาชาดไทย โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลรามธิบดี โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลวชิระ และโรงพยาบาล ภูมิพลอดุลยเดช รวมทั้ง คุณรวีวรรณ ไชยสิทธิ์ ผู้ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งต่อทุกท่านที่โศกถวายนามมาแล้ว ซึ่งได้มีส่วนช่วยให้งานวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี

บุศรา กาญจนมิตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

๒
หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
ถึติกรรณประกาศ	๗
รายการตารางประกอบ	๘
บทที่	
1 บทนำ	1
.ความ เป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ปัญหาของการวิจัย	7
สมมุติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	11
2 บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
3 วิธีดำเนินการวิจัย	29
กลุ่มตัวอย่างประชากร	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
การตรวจสอบความตรงตาม เนื้อหา	34
การตรวจสอบความเที่ยง	35
การ เก็บรวบรวมข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	36

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
5	สรุปผล อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	72
	สรุปผลการวิจัย	73
	การอภิปรายผลผลการวิจัย	76
	ขอเสนอแนะ	84
	บรรณานุกรม	85
	ภาคผนวก ก	92
	ภาคผนวก ข	97
	ประวัติผู้เขียน	104

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนผู้ป่วยจำแนกตามเพศ อายุ และ ระยะเวลาที่เป็นโรค....39
2	จำนวนผู้ป่วยจำแนกตามสถานภาพการสมรส และ การมี เครื่องมือที่ เกี่ยวของทางสายโลหิตเป็น โรคเบาหวาน..... 41
3	จำนวนผู้ป่วยจำแนกตามการรักษาและระดับน้ำตาลในเลือด..... 42
4	ปัญหาทางจิตใจทั้งรายคนและ โดยส่วนรวม..... 43
5	การรอยละของปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการควบคุมอาหาร.... 44
6	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการออก กำลังกาย..... 45
7	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการ รับประทานอาหาร ยาลดน้ำตาลและการฉีดอินสุลิน..... 46
8	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการตรวจหา น้ำตาลในปัสสาวะ..... 47
9	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการมาพบแพทย์ ตามนัด 48
10	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการ เกิด ภาวะแทรกซ้อน 49
11	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการปรับตัว ทางจิตใจ..... 50
12	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการ เศรษฐกิจ.. 51

รายการตารางประกอบ(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับด้านสังคม.....	52
14	อันดับตำแหน่งของความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางจิตใจรายขอ	53
15	การรอยละของคะแนนเฉลี่ยปัญหาทางจิตใจ	57
16	ความรู้สึกทางเพศของผู้ป่วยที่มีสถานภาพการสมรส.....	58
17	ปัญหาทางจิตใจของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เพศหญิงและเพศชาย..	59
18	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการควบคุมอาหาร จำแนกตามเพศ.....	60
19	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการออกกำลังกาย จำแนกตามเพศ.....	61
20	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการรับประทาน น้ำตาลน้ำตาลและคาร์โบไฮเดรต จำแนกตามเพศ.....	62
21	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการตรวจหา น้ำตาลในปัสสาวะ จำแนกตามเพศ.....	63
22	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการมาพบแพทย์ ตามนัด จำแนกตามเพศ.....	64
23	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการเกิดภาวะ แทรกซ้อน จำแนกตามเพศ.....	65
24	การรอยละของคะแนนปัญหาทางจิตใจ เกี่ยวกับการปรับตัว ทางอารมณ์รอบครัว จำแนกตามเพศ.....	66

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
25	การรอยละของคะแนนปัญหาทางกานจิตใจ เกี่ยวกับการปรับตัว ทางกาน เศรษฐกิจ 67
26	การรอยละของคะแนนปัญหาทางกานจิตใจ เกี่ยวกับการปรับตัว ทางกานสังคม จำแนกตามเพศ..... 68
27	เปรียบเทียบความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงปัญหาทางกาน จิตใจ 10 อันดับแรกระหว่างผู้อยู่หญิงกับผู้อยู่ชาย..... 69
28	ความสัมพันธ์สัมพันธ์ระหว่างปัญหาทางกานจิตใจกับอายุ และระยะเวลาที่เป็นโรค เมฆาหวาน..... 71

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย